

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társ szerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dező ügyvédek.	Előfizetési árak: Égész evre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	----------------------------------	--	--	---

A harmadik osztályú kereseti adó.

Baja, 1911. július 27

Az összes ismert adónemek között a legnagyobb terjedelmű a III. osztályú kereseti adó. Felöleli ez mindazon jövedelmek megadóztatását, amelyek iparosaink, gyárosaink, kereskedőink jövedelmét képezik. A legnagyobb labirint összes adónemeink között, mellyel szemben tanácstalanul áll az adóköteles.

A zaklatások, a többszörös adóztatás, a téves kivetés már megszokott és fel sem tűnő bajok s adózó polgárságunk kifáradtan, fásultan nézi a hajszát és türi azt panasz nélkül, s amely meg nem szűnik mindaddig, a míg e koi hadt adórendszer fennáll!

És miért mindez? Azért, mert a III. oszt. ker. adóról szóló törvények és az ezeket magyarázó miniszteri rendeletek, bírósági döntvények, elvi jelentőségű határozatok oly zavart, oly felfordult

állapotokat teremtettek, hogy ezekkel szemben ma már tiszta képet nem lát sem pénzügyi hivatalnok, sem ügyvéd, sem adófizető polgár. Ez utóbbi pedig csak — fizet és mit tegyen mást: — hallgat.

Ma az adók kiszámítása körül követett eljárás olyan, hogy annak tarthatatlanságáról meg vannak győződve pénzügyi hivatalaink is. Nincs arra biztos alap, hogy valakit a tényleges jövedelem alapján lehessen megadóztatni, mert ismeretlen a tényleges jövedelem. Adózó polgáraink be nem vallhatják, de be sem vallják. Ha bevallják, nem hiszik el és veszik legalább is a hat-szorosát: — ha be nem vallják, az adók megállapítása egyszerűen hasból történik, vagy a mai viszonyokkal szemben a legabszurdabb módon: a lak- és üzlet-bérek alapján. De mert az ekként történő adókiszámításnak is a legtagabb tere van: találmra történik az adó-kivetési rendszer?

Adózó polgárságunk fél, retteg tény-

leges jövedelmét bevallani, mert akkor arra, mint a keselyű a prédára, csap rá a fiskus. Nálunk nem az a cél, hogy adóalanyokat teremtünk és azokat fenntartsuk, hanem hogy azt addig nyuzzuk, amíg belepusztul. Ez bizony ostoba egy politika. Ha egy gazda tehenét napjában hatszor megfeji, bizony mondom, nem feji sokáig.

Ami pedig az adó-kivető bizottságok eljárását illeti az adó-kivetéseknél, no erről jobb volna nem is beszélni.

A kincstári képviselő titkos utasítások értelmében mindig több adót akar bevasaltatni, mint esetleg előlje, nehogy az előléptetésnél valamiféle mellőzések érjék!

Az államnak és a polgároknak egyformán az az érdeke, hogy a polgárság túl ne terheltessek. Hogy ez elérhető lesz-e, az kérdéses.

TÁRCA.

Három jutalomjáték

Sok lelkes ember örömmel ünnepelte s halmozta el ajándékkal érdemes színészeit. Im-már harmadszor hullott le a függöny, három jutalomjátékon hullott a virág és háromszor lettek az ajándékozottak ajándékozók. Lelkük kincsét közprédára bocsájtották az éhes, kapzsi emberek tele marokkal duskálhattak benne.

Talált-e valamelyik hamisat közöttük?

A sok ember művészi játékukat élvezve együtt élt velük, a sok ember lelkükbe is bepillantott azon a résen, melyet művészetükkel hasítottak.

És talált-e ott valamelyik nem igazi érzést? . . .

Vajon a bájos Nóra babának a játéka nem Halasi Mariska kedves, bájos lelkének megnyilvánulása-e? — Vajon az »eleven ör-ördög« nem maga Borbély Lili-e? — És, ha nem is egyéniségéből sarjadzó szerepet választott — vajon a maga munkabírásának igaz megbecsülése és a felvállalt szerep becsületés megoldás — nem Fehér Gyulához méltó-e?

A három hálás ember, a három buzgó lelkű

művész meghívta magához az ő embereit és pompásan megvendégelte. Megterített asztal várta az éhes vendégeket s az asztalon isteni eledel volt, — lelkük isteni adományát tállalták fel a vendégek előtt . . . S a földi emberek belemérlve a dorobézlásba, mámoros fővel lármába törtek ki, a tenyerek vadul verődtek össze, hogy hálát adjanak, hogy megköszönjék a sok jót. S ők, az ajándékozók meghatva bőven elégnék itélték a köszönetnek eme őstermészetes módját.

Ime, a láрма közepette megnyílik az ünneplők mámorának ege, megnyílnak a szerető szívek, hogy babérszapporral áraszák el az ünnepeket. Nem hiába adta tehát oda a lelket, megértették őt! — a trófiuk közt, a lelkes ováció közepette ez tündöklie le a művész arcáról.

Halasi Mariska volt az első, ki meghívta »Babaathon«-ába az embereit, szívének kedves, megértő rokonait. A meghívó volt az a szinlap, mely vastag betűkkel hirdette: Halasi Mariska ma estélyt rendez, Halasi Mariska jutalmul szíves közönségének eljátssa Ibsen Nórját. Jutalomjáték. Jutalomjáték? Az a virágerdő, az éljenzés, a ragyogó ékszer volt-e a jutalom: vagy az a tündöklő tiszta, művészi csiszolt briliáns művészet, mely ott fénylett játékában egész este s melynek

ragyogásában gyönyörködhetett és betelhetett a sok mohó szem? Csak viszonzásképpen engedte s akarta, hogy a sok vágyakozó, igazi műélvezetre vágyakozó ember bepillantson érzelmeibe, hiszen ő is így pillantott Ibsen lelkébe, így lopta ki ő is a mű szellemét, hogy magát dicsőségében még jobban fel-emelje s közönségét még szorosabban kösse meg a csodáló szeretetnek ama láthatatlan kapcsával.

Csakhamar újra fogadó teremé lett a színház. A szinpadra kiugró, szeleburdi, bájos diák vendégei vagyunk.

Oh Istenem, de szegények vagytok ti sok emberek, de szegények, de sablonosok! Hát most újra végigcsináljátok az előbbi ünnepet? Ujra virág, ékszer, taps, dühöngő lelkesedés. Az »eleven örödög« mosolyog, sugárzó arccal hajtja meg magát! Hiszen nem kiálthatja mindenki oda megértettelek téged, gyönyörködöm benned dalos ajku, kedves primadonnánk! Azért megint csak felzug lármásan, de mégis valami impozáns megnyilatkozásban a a tömeg együttes tetszése, a sok ember zajos ünneplése. És mikor az ünnepléskor felzug a szív indulata, akkor mindenki külön-külön érzi, hogy most én ünneplem, akit szeretek s szívében mindenki más érzéssel járul ő elé, ki vig kedélyével, csengő dalával édes érzést

Telefonhírek.

Budapest, 1911. július 27.

A képviselőház ülése.

Elnök 10 órakor megnyitotta az ülést és jelentette, hogy Pozsgay Miklós, Kovácsy Kálmán, Bikády Antal, Vertán Etele szabadságot kértek. Elnök elrendeli a névszerinti szavazást: Pozsgay és Kovácsy kérelmét megtagadták, a többi kérvény fölött holnap ejtik meg a névszerinti szavazást.

Ráth Endre sürgős interpellációt intézett a belügyminiszterhez a Kovaldgyárban történt robbanás miatt. A véd-erőjavaslatra nem került sor.

Angyalgyár.

Kisteleken elfogtak egy Gárvány Mária nevű asszonyt, aki 30 év óta üzi az angyalcsinálást és mérgezést. Működése ugyancsak eredményes volt. Ed- dig megállapították, hogy 500 embert küldött a másvilágra.

Szeged — viz nélkül.

Szegeden elromlott a vízvezeték és most az egész belváros és a külvárosnak igen nagy része víz nélkül van. A városban érthető izgalmat kelt a vízhiány ebben a nagy melegben.

SZÍNÉSZET.

Beestelenek.

Ez az idegizgató, az életből kiragadott dráma volt Fehér Gyula jutalomjátéka. Magát a jutalomjátékot mai tárcá rovatumunkban méltatjuk. Itt csupán az est eseményeiről számolunk be. Fehér Gyulát a közönség meleg ovációban részesítette. Hosszantartó

lop a sok ember szívébe. Ennek az érzésnek egy kicsi rész elég, de a kis »varázslónak« is, hogy ezen keresztül belopodzkodjék a meghódított szívekbe. Neki rózsás utja volt lel- künkbe. Azon a pompás köduton, azon a tompán csillogó tejuton jutott szívénkbe, melyet a szívbelopodzó, ellenállhatatlan muzsika akkordjai készítettek s mely útnak méltó utasa a notásszája, vidám táncos Borbély Lili.

A szinlap jelenti: Fehér Gyula jutalomjátékát. Hát nem meghívó ez? Kell-e csábitóbb ígérlet, mint hogy őt láthassuk játszani oly szerepben, melyet ő választott magának?

De megint a régi! Virág, taps, megint lelkes közönség — és lám az az ember büszke. Az én embereim mégis csak megértettek engem! — Művészetének szeretete, ha mindig, úgy most hatványozott mértékben, ott csillog igaz játékában. Nincs is a szinpadon, otthon van, de otthonának csak három fala van, a negyedik megnyit az emberre előt, hogy láthassák őt élni. És ez a rövid élet küzdelmes, nehéz tragédia. A hatalmasan viharzó olasz szenvedély, a vad kétségbeesés csaknem szétfeszíti hatalmas játékának művészi páncélját. Amint az atlétikánál gyönyörködött és jól esik a könnyedség, úgy ő is szinte könnyített a publikumon szinte melegeitette magát, mert hiszen ő vitte bele embereit a szenvedések, szenvedélyek

zajos tapsviharral üdvözölték a színré lépő művészt és ez az ováció minden adott alkalommal megújult. Virágok, palmaágak és emléktárgy is jutott a városól buszusoz színésznek. Fehéren kívül — kinek játékát tárcánk méltatja — szép sikere volt Halasi Mariskának. S. kere maradandó, amelyet a közönség kellőképpen honorált is. Különösen nagy volt drámai kitérésében. Sz. Garai Ilus kis epizód szerepében feltűnést keltő nagy sikert aratott. Tordai Etel szívéhez szólan személyesítette a férjéért aggódó feleséget. Szöke Sándor ez esti alakítása a szó szorosán vett értelmében művészt produkált a nyegle, magát kitartató, könnyelmű apa alakításában. Velencei Olga néhány szavas szerepében is magára tudta vonni a figyelmet. Úgyesen és jól játszott a szerepét Szabadkai József.

Heti műsor:

Csütörtök: Ezred apja. Énekes bohózat. Szabadkai J. jutalomjátéka.

Péntek: Császár katonái. Félhelyár.

Szombat: Ártatlan Zsuzsi. Operette.

Vasárnap d. u.: Cigányszerem. Félhelyárak.

» este: Ártatlan Zsuzsi. Operette.

NAPIHIREK.

Orvosi kinevezés. A főispán alorvossá nevezte ki a városi közkórházhoz dr. Bujdosó Jánost. — Dr. Gáál orvos lemondott a kórháznál viselt alorvosi állásáról. Erre az állásra szeptember 1-re hirdetnek pályázatot.

A »Bajai Sport Egylet« július 30-iki versenye. A Bajai Sport Egylet e hó 30-án rendezti tennis- és céllövőversenyét a Mohácsi Sport Egylet bevonásával. A tennis előversenyek már szombaton kezdődnek a korszalypályán. Vasárnap este hangverseny a Lökertben valamint Peér vívómester vívóakadémiát rendez tanítványaival. A verseny tekintve a mohácsiak tömeges részvételét nagysikerűnek ígérkezik, annál is inkább mert a rendezőség élén a klub agilis elnöke dr. Móder Géza áll. Itt említjük meg, hogy az uszó és atlétikai

eme dühgöng tengerébe. Kicsinyített azzal, hogy majdnem könnyedén játszotta meg a nehéz szerepet, mely munkabíró vállaira nehezedett. Úgy látszott, mintha intelligens megértésével kikapta volna a gondolatot az író lelkéből, hogy közönségének érzékelhetővé tegye. Életere hozta a nagy problémát művészi játékból alkotott életében.

Az a kis faház ott a forró nyári estén, hold megolvadt ezüstjében, ilyen nagy tettek színhelye. Az a szerény kis hajlék a küzdőtér, hol három színész, három művészlelek legyőzte azt a »százfejtű óriást«, hol három lélek művésze találta meg az őszinte méltánylást. Nemesak, hanem eredeti, természetes játékok fellebentette a fátyolt egyéniségükről is, és amit ott láttunk olyan volt, hogy azokon az ünnepi estéken, nemesak a színészeket, hanem a mi kedves, jó ismerőseinket is ünnepeltük.

A legördülő függöny megfeszített bennünket, — a sok megvarázsoló ember szívét — elrabolta a bájos Nórát, a bolondos kis Eleven ördögöt és a hatalmasan szenvedő, megcsalt Carlost, kiket pedig olyan élvezet volt látni azokon a gyorsan elmúló estéken. Oh, de mennyivel inkább nekünk adta, mennyivel inkább feledhetlenné tette nekünk: Halasi Mariskát, Borbély Lillyt és Fehér Gyulát.

Sz. I.

versenyt a Zombori Sport Egylettel a vezetőség jövő hó 6-ára halasztotta, e hó 30-án délelőtt 10 órakor csak a szigetkörül uszást tartja meg. Az uszó és atlétikai versenyre még visszatérünk.

Az államsorsjegyek átvétele nem kötelező a kifizetők részére. Az az országos felhívás, amelyet a lottójövedéki igazgatóságnak a trafikosokhoz kibocsátott ukáza kellett, elsöpörte az ukázt magát. A fővárosi és vidéki újságok erélyes állásfoglalása eredményel járt, amennyiben a pénzügyminiszter visszavonta a lottójövedéki igazgatóság igazságtalan rendeletét. Figyelmeztetjük a bajai trafikosokat, hogy nem muszáj az államsorsjegyeket átvenni.

Csávoly szenzációja az az eset, amely most izgalomban tartja a község lakóit. Egy asszony, Wittner Borbála gyalogszerrel indult Rém felé. Az országúton találkozott egy eszelős emberrel, aki követelte, hogy adja vissza a dohányzacskóját. A megrémült asszony hiába szabadkozott, az eszelős ember nekirontott és teljesen meztelenre vetkőztette. Az asszony úgy megjédt, hogy önkivüeti állapotban került haza és most betegen fekszik a lakásán.

Kecskemét károsultjainak Baja város tanácsa 200 korona segélyt szavazott meg. A segélyösszeget már el is küldötték Kecskemétre.

Huszárok gyakorlata. Mint minden esztendőben, az idén is uszógyakorlatot tartanak Baján a szabadkai honvédhuszárok.

A végrehajtók részére megszavazott évi 100 korona pótlékot a belügyminiszter jóváhagyta, minélfogva 1911. január 1-ig visszamenőleg utalványozza is ki a város tanácsa.

Fürdőélet pezseg most Daruvár árnyas parkjában. A hatalmas kiterjedésű, kellemes és természetes park olyan hős árnyat ad, hogy az abnormális nyár kínosan kellemes hőségét az ottani fürdőközönség alig érzi meg. A fürdő forrásának gyógyhatása verszegényeknél, női bajoknál szinte utólrhetetlen.

Kinaik. Sárgabőrű, copfos emberek járják az utcákat és akrobata mutatványokkal szórakoztatják az utcák népét néhány krajcárért. Sok bámulojuk van. Holnap már távoznak.

Szemes utca. A gőzfürdőhöz vezető keskeny, szűk kis utcácskáról van szó. Arról a keskeny közzől, amely a Pollák Lajos és Müller Antal-féle házak között van. Itt állandóan olyan nagy a szemet, hogy a fürdőbe járó közönség valóságos szemétdombokon keresztül jár a fürdőbe. Az utcában levő csatornanyílásba öntik a szomszédok a szennyvizet. Ez helyes. De az már nincsen rendjén, hogy a csatorna körül a kövezet minden reggel piszkos, bűzös szappanos vízzel van leöntve. Talán lehetne ebben az utcában egy kis rendet csinálni?

Vicces a statisztikai hivatal. Legalább arra vallanak a kérdései. Visszaküldött Bajára több számláló lapot, amelyekre különös kérdeznivalóuk volt. Például egy hat hónapos gyerekről tudni akarják, hogy hány nyelven beszél. Egy nyugalmazott katonatisztról tudni kívánják, hogy ki a férje, egy tanár emberről kérdik, hogy irni-olvasni tud-e. És van még sok igen furcsa és érthetetlen kérdésük.

Cirkusz. Lesz most szórakozásban bőven részünk. Alig húzza ki a lábát a városból a szintársulat, megkezd működéset két mozi. Ma pedig egy nagyobb cirkusz kért a rendezhatóságától játékedélyt.

Naponta **zene-estély** a Casinó-vendéglő nyárihelyiségében **Horváth Sándor** személyes vezetése mellett. A n. e. közönség szíves pártfogásár kéri

teljes tisztelettel **Preimajer Pál,**
Casinó-vendéglős.

Szerkesztő
FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 101.

Szerkesztői üzenet.

Egy leány. Szívesen, de nem vihető kesztrül. Hiszen nem tudjuk, kinek.

Hatósági rendelet

szerint mindenki házában köteles vizet készleltben tartani. E célra legalkalmasabbnak és legtartósabbnak ajánlom saját gyártmányu

vasbeton hordókat

hektoliterenként 5 korona.

Állandó készlet tégla-, cserép és cementárukban. Beocsini Portland és Roman Cement és I/a. darabos mész a legfrissebb állapotban mindig kapható **Grünhut Miksa**

Spitzer-féle tégla és cementárugyárában.
Telefonszám 111. — Telefonszám 111.

A **Szbanisiczi Takarékpénztár** Örszálláson a **Hollandi Élelbbiztosító Társasággal** szövetkezve felvette ügykörébe, az **élelbbiztosítással** kapcsolatos

heti betét üzletet is.

Aki magát **1000 korona tőke biztosítására kötelezi**, az fizet hetenkint **1 koronát** és kor szerint egy csekély póttelteleket, **15 év** letelte után, ha életben van, **kap 1000** koronát; ha pedig 15 év letelte előtt bármikor elhalna, családjának vagy hozzátartozóinak az **ezer korona azonnal kifizetik.**

A biztosítás **több ezer** koronára is köthető.

A takarékpénztár a biztosítottak előnyös feltételek mellett **kölcsönt is nyújt.**

A képviselettel **BAJA város** területére **Rothschild Zsigmond** bajai lakost bízták meg, ki az érdeklődőknek díjtalanul felvilágosítással szolgál. Lakása: **Munkácsy Mihály-utca 2. szám.** — Telefonszám 87.

A Bárány Szálloda

kellemes

nyári helyiségében

minden este és minden ünnep- és vasárnap **BURGER ARTUR** első rangú tamburás zenekara **hangversenyez.**

Naponta frissen csapolt sör. Minden délelőtt friss különféle villásreggelik.

Kitűnő italok, izletes ételek.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

kitűnő tisztelettel

Horváth János

vendéglős.

Egy női és egy férfi

templomülés a bajai izraelita templomban eladó. Felvilágosítás kapható Attila utca 19. szám alatt.

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban.

BÜTOR

legegyszerűbb és legegánsabb kivitelben **készpénzért és részletfizetésre** legolcsóbban beszerezhető:

HAAS és WEISZ cégnél BAJA

a **Bajavidéki Takarékpénztár** épületében, a városháza épülettel szemben.

Telefon szám: 143. **Meghívásra azonnal jövünk!** Telefon szám: 143.

Kárpitós-munkákat és tervszerinti lakberendezéseket elvállalunk.

A pezsgőfogyasztó közönség mindenütt előnyben részesíti a kitűnő zamatu, valódi francia o o o o

„Aubertin“ pezsgőt

Aubertin & Cie, Epernay cégtől, mely cégnek bismegyei képviseletét a bajai

∴ **DRESCHER GYULA**-cég bírja. ∴

Az **Aubertin-féle**

„Fleur d'Epernay“

és „Finest dry

Sillery“ pezsgők

a legfinomabbak

Cipész-üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a régi Weisz Henrik-féle úri és női

cipész-üzletet

átvéve, a magam régen fenálló jónevű üzletével egyesítve, az Erzsébet királyné utcában volt saját üzletemet is áthelyeztem a **Központi Szálloda** épületében tovább vezetem és tovább is azon fogok igyekezni, hogy elegáns kivitelű, jó és szolid munkával szolgáljam ki t. megrendelőimet.

Raktáron tartok mindennemű, saját készítményű úri és női cipőket.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

kitünő tisztelettel

Szilágyi Sándor

úri és női cipész.

5000 □ öl területű a Lőkert mellett fekvő jókarban levő

szőlőm

terméssel együtt kedvező feltételekkel azonnal eladó.

Felvilágosítással szolgál

Kazal Lajos

Gr. Batthyány-u 31.

Kőbányai Polgári Serfőző Részvénytársaság Budapest, Kőbánya.

Egészségéről van szó! Igyék naponta 1—2 palack
Dupla Maláta sört, de szt. István védjegyűt

mert ez a legelső, a valódi.

A söriparban korszakot alkotó a **Kőbányai Polgári Serfőződe** ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a **legélvezetesebb üdítő ital**, de csodálatos gyógyhatása is van, **idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomor bajoknál**; igen ajánlandó **lábadozó betegeknek és szoptató nőknek is.**

Ajánlja: **Noorden tanár Bécsben, Korányi tanár Budapesten, Glax tanár Abbáziában és számos szaktekintély.**

Bécs város kényes izlésű közönsége évenként 2.000.000 palacknál többet fogyaszt ezen magyar sörből.

Kapható: **Stampfl Jenő** cégnél **Baján.**

ETERNIT-PALA

HATSCHÉK SZABADALMA

a jelenkor legjobb tetője

könnyű, törhetetlen, fagy-, vihar- és tűzmentes,

vörös-, fehér- és szürke színekben

Tervrajzzal és költségvetéssel díjtalanul szolgál:

GOLDSCHMIDT LAJOS

épületanyag és tűzifa kereskedő

Eternit-pala egyedelarusító Baja város és területére.

TELEFON SZÁM 88.

„LINOLIN”

mosható padlómaz gyorsan száradó, tartós és tükörfényes, elsőrendű magyar gyártmány.
Főraktár: **Stampfl Jenő** fűszer-, csemege- és ásványviz-kereskedésében **Baján.**

MÜSCHONGE-BÜZIÁSFÜRDŐ
BÜZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz.

ÜDÍT GYÓGYIT!

ÜDÍT GYÓGYIT!

Telefonszám 81.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásnak bizonyult. ::
ORVOSILAG AJÁNLVA.

Főlerakat **STAMPFL JENŐ** cégnél **BAJÁN.**

Telefonszám 81.

Telefonszám 81

Rézkénpor, Rezgálic, Kénmáj és Raffiaháncs
legjutányosabb árban kapható

Stampfl Jenő cégnél **Baján.**

Nyomatott Nánay Lajosnál Baján.